

Koetoiminta ja käytäntö

Liite 16.10.2006 63. vuosikerta Numero 3 Sivu 2

Tutkimuksella kilpailukykyä

Iikka P. Laurila, kehitysjohtaja, MTT

Elintarvikeketju raaka-aineen tuotannosta kuluttajan lautaselle on yhteispeliä. Elintarviketeollisuuden menestys edellyttää kilpailukykyistä ja korkeaa laatua tuottavaa maa- ja puutarhataloutta. Kaupan menestys edellyttää edellisten portaiden kilpailukykyä. Ja toisinpäin: ilman kilpailukykyistä teollisuutta ja kauppaa ei olisi edellytyksiä maa- ja puutarhataloudelle.

Elintarvikeketju ei pääty kuluttajan lautaselle. Vastuullinen ketju on kiertoa. Ympäristöä ja energiaa säästävä elintarviketalous edellyttää ravinteiden kiertoa, uusiokäyttöä ja sivuvirtojen hyödyntämistä. Tällä saralla on odotettavissa lähiaikoina innovaatioita.

Tieto kulutusmuutoksista on ensiksi kaupalla. Elintarviketalouden kilpailukykyyn seuraava edistysaskel saattaakin olla tiedonvälityksen parantaminen kaupasta aina maatalouden tuotantopäätöksiin saakka. Tähän suuntaan on toki menty jo pitkään. Kaukana takana on maatalouspolitiikka, jossa tuotantoa ohjattiin miltei omalakisesti, ja tuotetut määrät työnnettiin markkinoille erilaisilla ohjauskeinoilla. Monen mielissä jäänne vanhasta ajattelusta on EU:n koulumaito-ohjelma, jossa tuki on ollut sitä korkeampi mitä rasvaisempaa maitoa on juotu. EU:n maatalousministerit ovat tänä syksynä keskustelleet tarpeesta muuttaa järjestelmä rasvaneutraaliksi.

Maatalouden kilpailukyky edellyttää, että tuotantoon uhratuille pääomille saadaan vertailunkestävä tuotto ja työstä kohtuullinen korvaus. Tuottavuuden kehittyminen edellyttää ratkaisuja, joilla samalla työ- ja panosmäärällä saadaan vuosi vuoden jälkeen enemmän ja laadukkaampia raaka-aineita teollisuuden käyttöön.

Tutkimus edistää maatalouden tuottavuutta ja kilpailukykyä monella rintamalla. Tuotannontekijöiden biologisesti ja taloudellisesti optimaalinen käyttö edellyttää oikeaa ajoitusta, oikeaa mitoitus, oikeaa kasvi- ja eläinainesta sekä oikeaa teknologiaa. Teknologian valinnan yhteydessä valitaan tuotannon mittakaava ja voimaperäisyys. Mittakaavan ja voimaperäisyyden kasvu lisää tarvetta riskienhallintaan sekä ympäristön, eläinten hyvinvoinnin ja yrittäjän työhyvinvoinnin huomioimiseen. Tuotannon hallinta edellyttää tehokasta tiedonkeruuta ja tiedon hyödyntämistä. Säädösten ja ohjauskeinojen kustannusvaikutusta on tarkasteltava kriittisesti.

Menestyminen edellyttää hintatietoisuutta ja markkinoiden tehokasta hyödyntämistä.

Kädessäsi tai ruudullasi olevassa liitteessä tutkijat esittelevät ratkaisuja, joilla elintarvikeketjun kilpailukykyä parannetaan. Eläinjalostusta käsitellään useissa kirjoituksissa. Eläinainees vaikuttaa tuotannon tehokkuuteen monella tapaa. Pahnuekoko, porsaiden elinvoimaisuus, kasvunopeus, lihakkuus, lihan laatu ja emakon kestävyys vaikuttavat keskeisesti sikaketjun kilpailukykyyn. Perimän hyödyntäminen edellyttää vastaavaa ruokinnan tarkentamista.

Esiteltävien tulosten takana on tutkimus, johon tutkijoiden lisäksi ovat osallistuneet monet muut toimijat, kuten neuvonta, jalostusorganisaatiot, teollisuus ja tuottajat. Rahoitusroolin kautta mukana on usein myös hallinto ja muut tutkimusrahoittajat. Kaikilla on yhteinen tavoite: tuotantokustannuksen alentaminen, kuitenkin laadusta ja tuotannon eettisyydestä tinkimättä.

Hyvää syksyn jatkoa, Koetoiminta ja käytäntö -liitteen lukija!

Lisätietoja. ilkka.p.laurila@mtt.fi
puh. (03) 4188 2230